

ZUNDERTSE BOOMKWEKERIJSECTOR IN BEWEGING

Naar aanleiding van de vakbeurs GrootGroen stelden een aantal Zundertse vollegrondsbedrijven hun deuren open voor de pers. De bedrijven wezen vooral op vernieuwing en diversificatie van het product en het duurzame telen.

.....
Willy De Geest, tekst en foto's

Zundert in West-Brabant is een belangrijk centrum voor de boomkwekerij die er een sterke regionale, nationale en internationale agrarische cluster vormt. De boomkwekerij is de belangrijkste werkgever en economische pijler van de gemeente Zundert. De regio telt 3.000 ha boomkwekerijproductie waarvan 65 à 70% vollegrondsteelten. Er is weliswaar weinig productie van sierbomen (naar schatting een vijftigtal ha) omdat de grond niet optimaal is voor deze teelten en er ook duur is: zowat 100.000 euro per hectare. De containerteelt neemt de overige 30 – 35% in, maar naar omzet toe zijn vollegrond en containerteelten ongeveer gelijk. Eén van de specialiteiten van Zundert is zaaigoed van naalddhout.

SIERHEESTERS EN VASTE PLANTEN UIT STEK

De kwekerij **Verpaalen-Herijgers** uit Zundert telt 12 ha en is gespecialiseerd in het vermeerderen en opkweken van een groot assortiment sierheesters van zomer- en winterstek.

▲ Boomkwekerij Verpaalen-Herijgers specialiseert zich in het vermeerderen van een breed assortiment volgens de wensen van de klant

De jaarproductiecapaciteit ligt rond het miljoen stekken. De productie is vooral bestemd voor opplant in containers van 3 tot 15 liter. De planten worden daarom meerdere keren gesneden om te komen tot goed vertakte struiken. Er is ook een jaarproductie van 500.000 haagplanten van *Fagus* en *Carpinus* die na een jaar worden verplaat op bredere

▲ Boomkwekerij Verpaalen-Herijgers wil zich laten opmerken met stevig uitgangsmateriaal voor de opplant in grote containers.

afstand voor een goed ontwikkeld wortelgestel en goed vertakte planten.

Het bedrijf levert aan landscapers, telers en tuincentra (die zelf inpotten) in heel Europa. Uiteraard is duurzaam telen een aandachtspunt. Het bedrijf is niet aangesloten bij MPS "want wij doen aan duurzaamheid met het hart, niet op papier", aldus vader Verpaalen die samen met zijn echtgenote en twee zonen het bedrijf runt. Er wordt ondermeer gewerkt met hoogwaardige biometstoffen die moeten zorgen voor een herstel van de natuurlijke balans van micro-organismen, en betere opname van andere meststoffen. Dit komt de weerbaarheid en groeikracht van de plant ten goede. Ook van Wetterse boomtelers hoorden we al gunstige reacties op het gebruik van biometstoffen in de teelten.

Het viel op dat op alle Zundertse bedrijven die werden bezocht, er specifiek gewezen werd op de mechanische onkruidbestrijding waarbij samen met het schoffelen ook het kleine onkruid onder hoge druk wordt weggeblazen.

Ook het marktgericht telen was een belangrijk item. Boomkwekerij Verpaalen-Herijgers wil zich profileren als een "one stop shop". Wanneer er vraag is naar planten die het bedrijf niet in teelt heeft, wordt er naar gezocht, ook al zijn het planten die moeilijk te vermeerderen zijn. Klant is koning. Vandaar ook dat er samenwerking is met het Nederlandse bedrijf Plantipp dat plantensoorten beheert en waarmee je kunt samenwerken om nieuwe rassen uit te testen op het eigen bedrijf.

Het familiebedrijf **A.M. Marijnissen** uit **Rijsbergen** teelt een beperkt sortiment tweejarige vaste planten die met blote wortel afgeleverd worden. Alle productie gebeurt van uit stek. Er is een vollegrondproductie van 8 ha. Voornaamste teelten zijn Liriope, Epimedium, grassen, geraniums en pioen.

Zoals op het vorige bedrijf zien we ook hier dat de markt voor de grotere plantenspotten wordt beleverd. Zo zijn het Verenigd Koninkrijk en Scandinavië belangrijke afnemers van groot materiaal. De planten worden meestal in kisten verscheept.

Maar het bedrijf Marijnissen maakt zelf ook grote potten

▲ Vaste planten A.M. Marijnissen: Groot plantmateriaal voor de U.K. en de Scandinavische markt

▲ Vaste planten A.M. Marijnissen: Compost en mechanische onkruidbestrijding op de teeltbedden

en dit voor een ander eigen bedrijf in Zundert. Het is een Cash&Carry dat zich richt naar tuinaannemers en landscapers. Zo dicht gelegen bij de grens telt het bedrijf ook Belgische klanten.

Ook hier werd gedemonstreerd met mechanische onkruidbestrijding. Op de percelen wordt ook veel compost ingebracht. Het terrein wordt geploegd, daarna wordt compost opgevoerd en vastgereden en vervolgens wordt het perceel nogmaals belucht.

BOS- EN HAAGPLANTEN (MAAR OOK SIERHEESTERS)

Het 30 ha grote familiebedrijf **Dictus-Herreijgers** in **Achtmaal** is gespecialiseerd in bos- en haagplantsoen en ook sierheesters uit winterstek. Ook op dit bedrijf werd gewezen op de inspanningen die gebeuren rond duurzaam telen en werd gedemonstreerd met de zelf ontwikkelde wiedzmachine in combinatie met lucht onder hoge druk voor de kleinere onkruiden. Speciaal aan de machine op dit bedrijf is dat er gelijktijdig 3 teeltbedden kunnen behandeld worden. Bedrijfsleider John doet gemiddeld 4 wiedzronden gedurende een teeltseizoen. Het vergt anderhalve dag om de 15 ha teeltbedden te wieden.

Zundertse bedrijven mikken ook gericht op de Oost-Europese markten, zo ook dit bedrijf. Hiervoor worden ook zaailingen van Duitse en Oost-Europese herkomsten in de teelten opgenomen. De combinatie van de droge zomer en

▲ Boomkwekerij Dictus-Herreijgers: De wiedzmachine bewerkt 3 teeltbedden in één handeling.

▲ Boomkwekerij Dictus-Herreijgers: De hete zomer in combinatie met de Brabantse zandgrond waren nefast voor bepaalde soorten van Oost-Europese herkomst

zanderige grond lieten wel zien dat bepaalde Oost-Europese herkomsten het onder die omstandigheden niet doen op de Brabantse grond.

Lodders Boomkwekerijen BV is gevestigd in **Wernhout**. Oprichter was Jac Lodders die trouwens één van de medestichters van de vakbeurs GrootGroen was. Het bedrijf, opgericht in 1972, is over een periode van 25 jaar uitgegroeid tot een productiecapaciteit van 100 ha met 20 ha eigen boomkwekerij en 60 ha contractteelt. Dit geeft zowat 40 mln. leverbare planten per jaar en een jaaromzet van 7 mln. euro. De helft van de productie gaat rechtstreeks naar het buitenland maar een groot deel van de binnenlandse leveringen komt via de groothandel ook in het buitenland terecht. Alles wordt in blote wortel geleverd, ook de landschapsplanten tot 2 à 2,5 meter hoogte.

In hoofdzaak worden bosplantsoen, haagplanten en landschapsplanten (1 tot 4 jaar maximum) gekweekt. Maar er wordt ook aandacht besteed aan moeilijk in de handel verkrijgbare planten en gecertificeerd materiaal van Nederlandse en Duitse herkomst, speciaal voor overheidsopdrachten. Op een apart bedrijf worden bos-, haag- en landschapsbouwplanten in container gekweekt die praktisch het hele jaar rond leverbaar zijn. Voor de bouwmarkten en tuincentra werden ook diverse consumentvriendelijke concepten van haagplanten ontwikkeld.

▲ Boomkwekerij Lodders: Grote productie van zwaardere materiaal van stek voor de Oost-Europese en Russische markt

▲ Boomkwekerij Lodders: Coniferen worden na 2 jaar verplant en blijven 4 jaar op het bedrijf

Lodders Boomkwekerijen is naar eigen zeggen de eerste kwekerij in de volle grond in Nederland die het MPS Florimark Production Certificaat heeft behaald naast het certificaat MPS Bewijs Duurzaamheid. De teeltpercelen worden aangerijkt met compost en naast mechanische onkruidbestrijding worden ook biologische meststoffen in de teelten ingezet.

Oost-Europa en Rusland zijn belangrijke markten voor de bloeiende heesters uit zomer- en winterstek. Volgens zaakvoerder Marc Lodders is dit een dankbaar product voor de Oost-Europese markt. De planten worden er omwille van de klimaatomstandigheden in mei opgeplant in 5 liter potten en het sterke plantmateriaal heeft zo een voorsprong. In Oost-Europa zelf wordt volgens Marc Lodders opgekweekt in maximum 2 liter potten.

In een afsluitend gesprek met Marc Lodders werd ook gewezen op de neerwaartse markt die al een paar jaren aan de gang is. Het overaanbod in bepaalde segmenten is duidelijk. Lodders zal daarom voor volgend teeltjaar ook de eigen productie verminderen.

TREEPORT ZUNDERT

De Zundertse boomkwekerij richt volop zijn pijlen op Treeport die naar eigen zeggen aan een "point of no return" is gekomen. De Coöperatieve Vereniging Treeport Zundert U.A. (hierna Treeport) ontplooit initiatieven en voert projecten uit die bijdragen tot een gezonde en gebalanceerde boomkwekerijsector in de regio West-Brabant. Momenteel zijn zo'n 110 boomkwekerijen, toeleveranciers, adviseurs en andere aan de boomteeltsector verbonden bedrijven lid of vriend van de organisatie. Ze willen Zundert tot het meest aantrekkelijke boomteeltgebied van Europa maken en daarom is de belangrijke doelstelling van Treeport te komen tot goede en efficiënte handelstromen voor de ganse Europese markt. ■